ਕੇਸ ਵੇਰਵੇ

ਪੰਚਾਇਤ ਕੁਰੇਸ਼ੀਆਨ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ

ਬਨਾਮ

ਰਾਜਸਥਾਨ ਦੀ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ

(2008 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰ. 1538-1539)
ਸਤੰਬਰ 13, 2023

[ਡਾ. ਧਨੰਜੈ ਵਾਈ ਚੰਦ੍ਰਚੂੜ, ਸੀ.ਜੀ.,

ਪਾਮਿਦੀਘੰਤਮ ਸ੍ਰੀ ਨਰਸਿੰਘ ਅਤੇ

ਮਨੋਜ ਮਿਸਰਾ, ਜੇ.ਜੇ.]

ਮੁੱਖ ਨੋਟਸ

ਵਿਚਾਰਣ ਲਈ ਮੁੱਦਾ: ਕੀ ਕਸਾਈਖਾਨੇ ਦੇ ਬੰਦ ਹੋਣ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਉਚਿਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

ਪਾਣੀ (ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਅਤੇ ਨਿਯੰਤਰਣ) ਐਕਟ 1974 – ਸਥਾਈ ਲੋਕ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਵਲੀਆਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਨਗਰ ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਕਸਾਈਖਾਨੇ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ – ਐਸ.ਪੀ.ਸੀ.ਬੀ. ਨੇ 1974 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸੈਕਸ਼ਨ 33ਏ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਕਸਾਈਖਾਨੇ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰਨ ਲਈ – ਸਥਾਈ ਲੋਕ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ – ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਰੱਦ ਕੀਤੀ ਗਈ:

ਫੈਸਲਾ - 21.11.2003 ਨੂੰ, ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਉੱਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ – 24.01.2004 ਨੂੰ, ਰਾਜ ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਨਿਰੀਖਣ ਦੌਰਾਨ, ਇਹ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਕਸਾਈਖਾਨੇ ਕੋਲ ਪਾਣੀ ਦੇ ਉਪਚਾਰ ਅਤੇ ਨਿਕਾਸੀ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਨਹੀਂ ਸਨ ਅਤੇ ਗੰਦਾ ਪਾਣੀ ਬਿਨਾ ਉਪਚਾਰ ਦੇ ਛੱਡਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ – 2005 ਵਿੱਚ, ਰਾਜ ਬੋਰਡ ਨੇ ਵਪਾਰਕ ਪਾਣੀ ਦੇ ਉਪਚਾਰ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ – ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਉਪਚਾਰ ਸੰਯੰਤਰ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਲਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ ਬਾਰੇ ਸੂਚਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ – ਹਾਲਾਂਕਿ, 03.01.2008 ਨੂੰ, ਇਹ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਉਪਚਾਰ ਸੰਯੰਤਰ ਅਧੂਰਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਵਪਾਰਕ ਪਾਣੀ ਠੀਕ ਢੰਗ ਨਾਲ ਉਪਚਾਰਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਰਿਹਾ ਸੀ – 20.02.2008 ਨੂੰ, ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਆਪਣੇ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਰੋਕ ਨੂੰ ਸੋਧ ਕੇ ਐਸ.ਪੀ.ਸੀ.ਬੀ. ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਸਾਈਖਾਨੇ ਖਿਲਾਫ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ – ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਰਾਜ ਬੋਰਡ ਨੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 33ਏ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਕਸਾਈਖਾਨੇ ਦੇ ਕਾਰਜ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ – ਇਹ ਮੁੱਦਾ ਕਿ ਸਥਾਈ ਲੋਕ ਅਦਾਲਤ ਕੋਲ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ

ਸਲਾਟਰ ਹਾਊਸ ਦੀ ਬੰਦਿਸ਼ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਆਏ ਘਟਨਾਕ੍ਰਮ ਨੇ ਪਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ – ਐਸ.ਪੀ.ਬੀ.ਸੀ. ਨੇ ਆਪਣੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਧਾਰਾ 33ਏ ਅਧੀਨ ਵਰਤੀਆਂ ਹਨ ਜਦੋਂ ਇਸਨੇ ਮੁਆਇਨਾ ਕਰਨ ਉੱਤੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਸਲਾਟਰ ਹਾਊਸ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਕੂੜਾ ਬਿਨਾਂ ਉਚਿਤ ਇਲਾਜ ਦੇ ਛੱਡਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਜਿਸ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੋ ਰਹੀ ਸੀ – ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ, ਪਾਣੀ ਦੇ ਇਲਾਜ ਪਲਾਂਟ ਨੂੰ ਪਾਣੀ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸ਼ਹਿਰ ਦੀਆਂ ਸੜਕਾਂ ਉੱਤੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਤਲ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਮੰਗਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਟੇਕ ਵਿੱਚ – ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਬੇਖਬਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ ਕਿ ਸਲਾਟਰ ਹਾਊਸ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਲਾਗੂ

ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਨਾ ਕਰਨ ਦੇ ਕਾਰਨ ਅਤੇ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਕੂੜਾ ਬਿਨਾਂ ਉਚਿਤ ਇਲਾਜ ਦੇ ਛੱਡਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ – ਬੰਦਿਸ਼ ਲੋਕ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਪਰ ਰਾਜਸਥਾਨ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਨਿਯੰਤਰਣ ਬੋਰਡ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਕਿਸਤਰਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਹੈ – ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਰਾਹਤ ਨਹੀਂ ਮਿਲਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਕਿਉਂਕਿ ਸਲਾਟਰ ਹਾਊਸ ਦੀ ਬੰਦਿਸ਼ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਿਆਂ ਹੋਈ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਨਿਯੰਤਰਣ ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 33 ਏ ਅਧੀਨ ਵਾਟਰ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਐਕਟ 1974 ਦੇ ਅਧੀਨ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ।

ਹੋਰ ਕੇਸ ਵੇਰਵੇ ਸਮੇਤ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤਾ ਹੁਕਮ ਅਤੇ ਹਾਜ਼ਰੀਆਂ

ਸਿਵਲ ਅਪੀਲੇਟ ਜੁਰਿਸਡਿਕਸ਼ਨ: ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 1538-1539 ਦੇ 2008.

ਰਾਜਸਥਾਨ ਦੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਜੈਪੁਰ ਵਿੱਚ ਮਿਤੀ 15.10.2003 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਹੁਕਮ ਤੋਂ।

ਨਾਲ

ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਸਿਵਲ) ਨੰਬਰ 358 ਦੇ 2011.

ਹਾਜ਼ਰੀਆਂ:

ਸਾਹਿਲ ਗੁਪਤਾ, ਸਾਹਿਦ ਕਾਦਰੀ, ਲਕਸ਼ਮੀ ਰਾਮਨ ਸਿੰਘ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ।

ਮਿਸ ਐਸ਼ਵਰਿਆ ਭਾਟੀ, ਏ.ਐਸ.ਜੀ., ਡਾ. ਮਨੀਸ਼ ਸਿੰਘਵੀ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ, ਵੀ. ਕੇ. ਵਰਮਾ, ਡਾ. ਸੁਸ਼ੀਲ ਬਲਵਾਡਾ, ਕੁਸਾਗਰ ਯਾਦਵ, ਨੰਦੁਲਾਲ ਮਾਗਰਸ਼ੀ, ਸ਼੍ਰੀਕਾਂਤ ਨਾਥ ਰਾਥ, ਮਿਸ ਰੀਨਾ ਰਾਓ, ਦਰਸਜ ਕੁਮਾਰ, ਮਿਸ ਸੁਖਮ ਅਗਰਵਾਲ, ਅਰੁਪ ਐਸ., ਮਿਲਿੰਦ ਕੁਮਾਰ, ਅਸ਼ੋਕ ਕੁਮਾਰ ਸਿੰਘ, ਅੰਸਾਰ ਅਹਮਦ ਚੌਧਰੀ, ਇਰਸ਼ਾਦ ਅਹਮਦ, ਐਸ.ਕੇ. ਵਰਮਾ, ਮਹੇਸ਼ ਕਸਾਨਾ, ਮਿਸ ਅਪਰਨਾ ਰੋਹਤਗੀ ਜੈਨ, ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਮੱਕੜ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਰੁਚੀ ਕੋਹਲੀ, ਚਿਨਮਈ ਚੰਦਰਾ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸਵਰੂਪਮਾ ਚਤੁਰਵੇਦੀ, ਪੀ.ਵੀ. ਯੋਗੇਸ਼ਵਰਨ, ਮੁਕੁਲ ਸਿੰਘ, ਐਡਵੋਕੇਟ. ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ।

ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦਾ ਫੈਸਲਾ/ਹੁਕਮ ਨਿਰਣਾ

ਡਾ ਧਨੰਜ□ ਵਾਈ ਚੰਦ੍ਰਚੂੜ, ਸੀ.ਜੇ.ਆਈ

1. ਅਪੀਲਾਂ ਦਾ ਉਦਭਵ 15 ਅਕਤੂਬਰ 2003 ਨੂੰ ਰਾਜਸਥਾਨ ਦੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਜੈਪੁਰ ਬੈਂਚ ਦੇ ਇੱਕ ਡਿਵੀਜਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਇੱਕ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਚਛੇਦ 32 ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲਾਂ ਨਾਲ ਸੁਣਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

2. ਅਧੀਨ ਤੱਥ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹਨ:

ਰਾਜਸਥਾਨ ਦੇ ਟੋਂਕ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਸਥਾਈ ਲੋਕ ਅਦਾਲਤ ਅੱਗੇ ਸਰਵ ਸੇਵਾ ਸੰਸਥਾਨ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਬਿਨੈ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਨੈਸ਼ਨਲ ਹਾਈਵੇ ਨੰਬਰ 12 ਦੇ ਨੇੜੇ ਸਥਿਤ ਇੱਕ ਕਸਾਈਖਾਨਾ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਵਲੀਆਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਿਆਂ ਆਪਣੀ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਨੂੰ ਚਲਾ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਹੋ ਰਿਹਾ ਸੀ। 2 ਅਪ੍ਰੈਲ 2003 ਨੂੰ, ਸਥਾਈ ਲੋਕ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮਿਉਨਿਸਿਪਲ ਬੋਰਡ ਟੋਂਕ ਨੂੰ ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕਸਾਈਖਾਨੇ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ। ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਕਲੈਕਟਰ ਅਤੇ ਰਾਜਸਥਾਨ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਨਿਯੰਤਰਣ ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਅਨੁਪਾਲਣਾ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ।

3. ਰਾਜ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਨਿਯੰਤਰਣ ਬੋਰਡ3 ਨੇ ਪਾਣੀ (ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਅਤੇ ਨਿਯੰਤਰਣ) ਐਕਟ 1974 ਦੀ

ਧਾਰਾ 33ਏ ਅਧੀਨ ਕਸਾਈਖਾਨੇ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰਨ ਲਈ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਕੋਲ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਸਹਿਮਤੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਬਾਇਓ-ਮੈਡੀਕਲ ਵੇਸਟ (ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਅਤੇ ਹੈਂਡਲਿੰਗ) ਨਿਯਮ 1988 ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰ ਪੱਤਰ ਦੀ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦਗੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ।

4. ਸਥਾਈ ਲੋਕ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪੰਚਾਇਤ ਕੁਰੇਸ਼ੀਆਨ ਨੇ ਰਾਜਸਥਾਨ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਚਛੇਦ 226 ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ5 ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ। ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ 15 ਅਕਤੂਬਰ 2003 ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

5. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਚਛੇਦ 136 ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੁੱਟੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕੇ। 21 ਨਵੰਬਰ 2003 ਨੂੰ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ। 24 ਜਨਵਰੀ 2004 ਨੂੰ, ਰਾਜ ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਨਿਰੀਖਣ ਦੌਰਾਨ ਇਹ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਕਸਾਈਖਾਨਾ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਦੇ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਅਤੇ ਨਿਪਟਾਨ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਨਹੀਂ ਸਨ ਅਤੇ ਗੰਦਾ ਪਾਣੀ ਬਿਨਾ ਇਲਾਜ ਦੇ ਛੱਡਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਨਿਰੀਖਣ ਦੌਰਾਨ ਵਪਾਰਕ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਦੇ ਨਮੂਨੇ ਇਕੱਠੇ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਦੇਖੇ ਗਏ ਮੁੱਲ ਵਾਤਾਵਰਣ (ਸੁਰੱਖਿਆ) ਨਿਯਮ 1986 ਦੇ ਅਨੁਸੂਚੀ VI ਅਧੀਨ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਯੋਗ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਵਿੱਚ ਪਾਏ ਗਏ।

6. 27 ਅਪ੍ਰੈਲ 2004 ਨੂੰ, ਰਾਜ ਬੋਰਡ ਨੇ ਨਗਰ ਪਰਿਸ਼ਦ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕਸਾਈਖਾਨਾ ਨੇ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਦੇ ਇਲਾਜ ਅਤੇ ਨਿਪਟਾਨ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਨਹੀਂ ਬਣਾਈਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਗੰਦਗੀ ਬਿਨਾ ਇਲਾਜ ਦੇ ਛੱਡੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ। ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸੰਭਾਵਨਾ ਰਿਪੋਰਟ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ। 13 ਸਤੰਬਰ 2004 ਨੂੰ, ਨਗਰ ਪਰਿਸ਼ਦ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ 1974 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨਜ਼ 25/26 ਅਧੀਨ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਸਹਿਮਤੀ ਲਈ ਇੱਕ ਬੇਨਤੀ ਦਾਖਲ ਕੀਤੀ। 21 ਸਤੰਬਰ 2004 ਨੂੰ, ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਇਹ ਦਿਖਾਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਸਹਿਮਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਕਿਉਂ ਨਾ ਰੱਦ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਰਾਜ ਬੋਰਡ ਨੇ 2 ਨਵੰਬਰ 2004 ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਹਿਮਤੀ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਕਾਰਨ ਦਿਖਾਉਣ ਦੇ ਨੋਟਿਸ ਦਾ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ 9 ਮਾਰਚ 2005 ਨੂੰ 1974 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨਜ਼ 25/26 ਅਧੀਨ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਸਹਿਮਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਬੇਨਤੀ ਦਾਖਲ ਕੀਤੀ। 2 ਮਈ 2005 ਨੂੰ, ਰਾਜ ਬੋਰਡ ਨੇ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਕੁਝ ਜਾਣਕਾਰੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ। ਇਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ 6 ਜੂਨ 2005 ਨੂੰ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ। 25 ਜੂਨ 2005 ਨੂੰ, ਰਾਜ ਬੋਰਡ ਨੇ ਵਪਾਰਕ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਦੇ ਇਲਾਜ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਇਸ ਸ਼ਰਤ 'ਤੇ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਾਪਦੰਡ ਹਾਸਲ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਇਲਾਜ ਕੀਤੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਲਈ ਉਚਿਤ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

7. 8 ਜੁਲਾਈ 2005 ਨੂੰ, ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਰਾਜ ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਵਪਾਰਕ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਦੇ ਇਲਾਜ ਲਈ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਇਲਾਜ ਪਲਾਂਟ ਦੇ ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਲਈ ਕਿਹਾ। 11 ਅਗਸਤ 2005 ਨੂੰ, ਰਾਜ ਬੋਰਡ ਨੇ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਇਲਾਜ ਪਲਾਂਟ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਲਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਦੇਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ। 30 ਨਵੰਬਰ 2005 ਨੂੰ ਇੱਕ ਹੋਰ ਨਿਰੀਖਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਿਸ ਦੇ ਬਾਅਦ 30 ਜਨਵਰੀ 2006 ਨੂੰ ਰਾਜ ਬੋਰਡ ਦੇ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਦੁਆਰਾ ਕਸਾਈਖਾਨਾ ਨੂੰ ਸਹਿਮਤੀ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਸਾਰਾ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ/ਗੰਦਾ ਪਾਣੀ ਬਿਨਾ ਇਲਾਜ ਦੇ ਨੇੜਲੇ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਛੱਡਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। 13 ਸਤੰਬਰ 2007 ਨੂੰ ਇੱਕ ਨਿਰੀਖਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਿਸ ਨੇ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਇਲਾਜ ਪਲਾਂਟ ਅਧੂਰਾ ਸੀ ਅਤੇ ਕਿ ਅਣ-ਇਲਾਜ ਕੀਤਾ ਗੰਦਾ ਪਾਣੀ ਛੱਡਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਨਿਰੀਖਣ ਦੌਰਾਨ ਇਕੱਠੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਮੂਨੇ ਨੇ ਦਿਖਾਇਆ ਕਿ ਵਪਾਰਕ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਨਿਰਧਾਰਤ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਪੈਰਾਮੀਟਰਾਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਸੀ। ਇਹ ਗੱਲ ਨਗਰ ਪਰਿਸ਼ਦ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ 27 ਅਕਤੂਬਰ 2007 ਨੂੰ ਲਿਆਈ ਗਈ। 3 ਜਨਵਰੀ 2008 ਨੂੰ, ਇਹ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਇਲਾਜ ਪਲਾਂਟ ਅਧੂਰਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਵਪਾਰਕ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਠੀਕ ਢੰਗ ਨਾਲ ਇਲਾਜ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ।

8. 20 ਫਰਵਰੀ 2008 ਨੂੰ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਆਪਣੇ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਸੋਧਿਆ ਅਤੇ ਐਸ.ਪੀ.ਸੀ.ਬੀ. ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਫੈਲਾਉਣ ਵਾਲੇ ਕਸਾਈਖਾਨੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ। 29 ਮਾਰਚ 2008 ਨੂੰ, ਰਾਜ ਬੋਰਡ ਵੱਲੋਂ ਧਾਰਾ 33ਏ ਅਧੀਨ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਕਸਾਈਖਾਨੇ ਦੇ ਕੰਮਕਾਜ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰਨ ਲਈ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ। 17 ਸਤੰਬਰ 2010 ਨੂੰ, ਪੰਚਾਇਤ ਕੁਰੇਸ਼ੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਇੱਕ ਅੰਤਰਿਮ ਅਰਜ਼ੀ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦੌਰਾਨ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਪਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਨਗਰ ਕੌਂਸਲ ਜਾਂ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਨਿਯੰਤਰਣ ਬੋਰਡ

ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕੇਗਾ ਨਹੀਂ ਜੇਕਰ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ।

9. 16 ਨਵੰਬਰ 2011 ਨੂੰ, ਰਾਜ ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਨਿਰੀਖਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਿਸ ਦੌਰਾਨ ਨਗਰ ਕੌਂਸਲ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਨੇ ਬਿਆਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕਸਾਈਖਾਨੇ ਨੂੰ 13 ਮਾਰਚ 2008 ਨੂੰ ਰਾਜ ਬੋਰਡ ਦੇ ਧਾਰਾ 33ਏ ਦੀ ਤਾਰੀਖ 29 ਮਾਰਚ 2008 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਵਿੱਚ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

10. ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਕਥਾ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲਾਂ ਰਾਜਸਥਾਨ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਉਸ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਉੱਠੀਆਂ ਜਿਸ ਨੇ ਇੱਕ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਨੇ ਸਥਾਈ ਲੋਕ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਕਸਾਈਖਾਨੇ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ। ਚੁਣੌਤੀ ਦਾ ਮੁੱਖ ਆਧਾਰ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਸਥਾਈ ਲੋਕ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਅਪੀਲਾਂ ਦੀ ਲੰਬਿਤਾ ਦੌਰਾਨ, ਰਾਜਸਥਾਨ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਰੋਕ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਸੋਧ ਕੇ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਧਾਨਿਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਇਹ ਮੁੱਦਾ ਕਿ ਸਥਾਈ ਲੋਕ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਕਸਾਈਖਾਨੇ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਆਏ ਘਟਨਾਕ੍ਰਮ ਦੁਆਰਾ ਪਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਐਸ.ਪੀ.ਸੀ.ਬੀ. ਨੇ ਧਾਰਾ 33ਏ ਅਧੀਨ ਆਪਣੀ ਵਿਧਾਨਿਕ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜਾਂਚ ਦੌਰਾਨ ਪਾਇਆ ਕਿ ਕਸਾਈਖਾਨੇ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਗੰਦਗੀ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਪਰਯਾਪਤ ਇਲਾਜ ਦੇ ਛੱਡਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਜਿਸ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੋ ਰਹੀ ਸੀ। ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਕਸਾਈਖਾਨੇ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਦੌਰਾਨ ਇਹ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਇਹ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

11. ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਲੇਖ 32 ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਉਪਰੋਕਤ ਪਿਛੋਕੜ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਰਾਜਸਥਾਨ ਦੇ ਰਾਜ ਅਤੇ ਟੋਂਕ ਦੇ ਨਗਰ ਬੋਰਡ, ਰਾਜ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਨਿਯੰਤਰਣ ਬੋਰਡ ਅਤੇ ਹੋਰ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਸ਼ਡਿਊਲ XI ਅਤੇ ਰਾਜਸਥਾਨ ਨਗਰਪਾਲਿਕਾ ਐਕਟ 1959 ਦੀ ਧਾਰਾ 98 ਅਧੀਨ ਆਪਣੇ ਵਿਧਾਨਕ ਫਰਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਨਿਭਾਉਣ ਲਈ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਮੰਗੇ ਗਏ ਹਨ। ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਨੂੰ ਪਾਣੀ ਦੇ ਸ਼ੁੱਧੀਕਰਨ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਠਾਨ ਨੂੰ ਪਾਣੀ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਨ ਅਤੇ ਟੋਂਕ ਸ਼ਹਿਰ ਦੀਆਂ ਸੜਕਾਂ 'ਤੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਤਲ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਮੰਗੇ ਗਏ ਹਨ।

12. ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਲੇਖ 32 ਅਧੀਨ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨਾਲ 1974 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 33A ਅਧੀਨ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਕਸਰਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਵਿਧਾਨਕ ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ ਪਹੁੰਚੇ ਗਏ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨੂੰ ਦਰਕਿਨਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਬੇਖਬਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ ਕਿ ਕਤਲਖਾਨਾ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਨਿਰਧਾਰਤ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਨਾ ਕਰਨ ਦੇ ਕਾਰਨ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਗੰਦਗੀ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਉਚਿਤ ਸ਼ੁੱਧੀਕਰਨ ਦੇ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਲੋਕ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਅਪੀਲਾਂ ਦਾ ਆਧਾਰ ਹੁਣ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਹੋਏ ਵਿਕਾਸਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਤਲਖਾਨਾ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਬੰਦ ਹੋਣਾ ਲੋਕ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਰਾਜਸਥਾਨ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਨਿਯੰਤਰਣ ਬੋਰਡ ਦੇ ਵਿਧਾਨਕ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਕਸਰਤ ਵਿੱਚ ਹੈ।

13. ਉਪਰੋਕਤ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਓਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਰਾਹਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਕਿਉਂਕਿ ਕਤਲਖਾਨਾ ਦਾ ਬੰਦ ਹੋਣਾ ਵਿਧਾਨਕ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਨਿਯੰਤਰਣ ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਸੌਂਪੇ ਗਏ ਵਿਧਾਨਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

14. ਇਸ ਲਈ, ਉਪਰੋਕਤ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਸਿਵਲ ਅਪੀਲਾਂ ਅਤੇ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਤਦਰਥ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

15. ਲੰਬਿਤ ਅਰਜ਼ੀਆਂ, ਜੇ ਕੋਈ ਹਨ, ਨੂੰ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ

ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Vasu Gupta
Advocate